

РЕШЕНИЕ

№ 1295

гр. София, 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-22 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Стефан Ис. Шекерджийски

при участието на секретаря Капка Н. Лозева
като разгледа докладваното от Стефан Ис. Шекерджийски Гражданско дело
№ 20221100104376 по описа за 2022 година

иск с пр.осн. чл. 49 от ЗЗД:

Ищецът – **Д. И. И.**, в исковата си молба и уточнения на същата от 06.06.2022г., и от 30.12.2022г., твърди, че имало поредица предавания излъчени от ответника - „Н.Т.“, пряко свързани с личността му. В тях невярно и превратно били представени факти и обстоятелства, като това му причинило неимуществени и имуществени вреди. Била заснета среща между ищеца и г-н П., тайно и без негово съгласие. Предаванията били на 02.04.2015г., 05.04.2015г., 06.04.2015г., като преди това – още от 2014г. имало анонси. Материалът бил качен и на сайта на Н.Т.. Имало допълнителни пълни или частични излъчвания.

Ищецът се принудил да напусне работа, изпаднал в тежко материално състояние – бил без работа 7 години. Заболяванията му, без адекватно лечение, рязко се обострили. Междувременно имало нов репортаж от 05.04.2018г. Течало и досъдебно производство, впоследствие прекратено. След нови телевизионни публикации то били подновено и отново прекратено през 2020г.

С оглед изложеното моли да се осъди ответното дружество да му заплати:

- сумата 120 000 лева, ведно със законната лихва, представляващи обезщетение за претърпените неимуществени вреди, причинени противоправно с иницирираната и поддържана агресивна журналистическа кампания, нарушено конституционно право, публично дискредитиране и злепоставяне и разпространени неверни твърдения, клевети и обидни квалификации, които били съхранявани на сайта телевизията.

- сумата от 82 360 лева, оттегляне до 41 180 лева (молби от 06.06.2022г. и 30.12.2022г.

– л. 136 и л. 166), обезщетяване за имуществени вреди изразяващи се в принудително оставане без работа и възможност да си намери подходяща друга, поради което е останал без доходи, ведно със законната лихва;

- сумата от 8 000 лева, имуществени вреди изразяващи се в невнасяне задължителни осигуровки - пенсионни и здравни за периода за който е останал без доходи от 01.06.2015г. до 01.01.2022г.

Претендира разноски на основание чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1/2004г. на ВАС за минималните адвокатски възнаграждения, а и други разноски.

Ответникът – „**Н.Б.К. ЕООД**“, оспорва исковете:

- претенциите не били достатъчно ясни;
- исковете били неоснователни – внушенията и оценките не били твърдения;
- нямало заснемане със скрита камера;
- размерите на исковете били завишени;
- оспорва множество твърдения, изложени в исковата молба;
- прави възражение за давност;

Навеждат и други доводи.

Претендират разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 12 и чл. 235, ал. 3 от ГПК, приема за установено следното:

от фактическа страна:

В исковата молба, депозирана на 28.04.2022г., се твърди, че проблемните изрази са:

- *разследване, по следите на екорекет;*
- *изнудване на бизнесмен;*
- *екорекет за стотици хиляди;*
- *фалшиви екоорганизации играеха за Дънди;*
- *рекетирали ли фалшиви еколози бизнеса?*
- *има ли изнудване от страна на г-н Д. И. на бизнесмен от гр. Пирдоп за сумата от 200 000 евро (€)? Това обаче не е реплика, а извод на ищеца;*
- *екоорганизации рекетирали и държавата;*
- *сто хиляди евро, сто хиляди евро;*

Със споразумение от 22.05.2015г. трудовият договор, сключен между ищеца и Фондация „Национална и международна сигурност“ е прекратен по взаимно съгласие (чл. 325, ал. 1, т. 1 от КТ). Вторият трудов договор с „Б.т.“ ЕООД е прекратен на същото основание на 30.04.2015г.

Документът, нахоящ се на л. 80, не може да се възприеме, като доказателство (той

не е подписан). Същото се отнася и до документацията на л. 82-4.

С Определение № 1463 от 23.11.2021г. на СГС по н.д. № 20211100604399/2021г. е прието, че деянието, извършено от ищеца не представлява престъпление. Това обстоятелство не подлежи на обсъждане, тъй като е налице сила на пресъдено нещо - Определение № 1100 от 15.04.2011г. на СГС по в.ч.н.д. № 1652/2011г.

Събрани са гласни доказателства, разпитани са св.св. М. и К.. От тях се установява, че:

-св. М.: познавал ищеца отдавна. Бил с малко тъмна душа, но енергичен, амбициозен, активен и действен човек. Той се занимавал с проблемите по опазване на околната среда. По Н.Т. имало кампанията, която на ден по два три пъти в различните най-гледани времена вървели предавания за него. Това го съсипало. По време на кампанията не си вдигал телефона. Свидетелят го посетил в кв. Бъкстон, където тогава живеел. Г-н И. бил като неадекватен. Имал проблеми вече с децата, като те впоследствие напуснали дома му. Хората около него се уплашили и се отдръпнали.

-св. К.: Познавал ищеца от 2006г. През 2015г. в Н.Т. имало предавания за него. Свидетелят гледал някои от тях и се обадил на ищеца. Видели се у тях. Г-н И. бил силно стресиран. Все по-малко излизал от дома си. Децата напуснали жилището. *Споделеното от ищеца предствдставлява косвен разпит на самата страна, като по тази причина не може да се възприеме като годно доказателствено средство.* Опитал се да търси работа, но без успех – за това свидетелят се опитал да му помогне.

Депозирани са заключения на две СЕ, неоспорени от страните и приети от съда, като компетентно изготвени:

I. СПЕ: 1. От материалите по делото и психиатричното изследване не се установяват данни за никакви абнормни житейски прояви, за психични отклонения, интелектуален дефицит или личностова патология.

От страна на миналите заболявания може да се уточни, че са налице данни за Хипертонична болест (хипертонично сърце) от 2018г. и 30% намалена трудоспособност поради бъбречно заболяване от 2019г.

От наличните в делото документи може да се установи, че при Д. И. правни-наказателни проблеми са регистрирани през април 2018г., които са се усложнили до призоваването му като обвиняем през юни 2019г., но негативните обстоятелства са били отхвърлени през ноември 2019г. и окончателно решени през ноември 2021г.

Като начало на проблемното си социално функциониране поради активни травмиращи го обстоятелства Б. И. подчертава началото на 2015г. - критична активност на една ТВ компания. Според описанията му непосредственият резултат бил влошаване на медицинските му проблеми (хипертония), което влошаване от патогенетична гледна точка е напълно възможно, т.к. хипертоничната болест е типично психо-соматично заболяване, при

което негативните емоционални натоварвания влошават соматичните смущения. В друга патогенетична връзка, повишеното кръвно налягане може да влоши бъбречната функция. Като се съобрази

обстоятелството, че Д. И. при освидетелстването бе намерен от вещото лице в нефрологична клиника на активно лечение през март 2023г., не може да се отхвърли хипотезата, че соматичното му състояние е претърпяло негативно болестно развитие.

От психиатрична позиция може да се подчертае, че за периода от 2015г. Д. И. недвусмислено описва преживяванията си като притеснение, съпроводено от чувство на срам, загуба на чест и достойнство. Много притеснителна била компрометиращата го активност на медиите въпреки положителното за него решение на правните институции. Чувствал се депресиран, „излишен“, загубил чувството си на радост, нямал желание за нищо. Усложнили се фамилните отношения до необходимост от консултации на децата му.

Така представените преживявания имат водещ елемент негативен и депресиран афект, на чийто фон са се разгърнали промени в тонуса, отслабване на инициативността, анхедония, срам, вегетативни смущения.

Макар и описани сравнително дискретно, те предвид темпоралната им свързаност с конкретни житейски неблагоприятия добре удовлетворяват диагностичните критерии на F41.2 Смесено тревожно-депресивно разстройство, протрахирано протичане и по механизмите на възникване, и по клиничната си картина.

При освидетелстването Д. И. се представя с овладяно афективно напрежение, дискретна емоционална потиснатост, ограничена инициативност и контакти, повишена раздразнителност в ежедневието; евентуално психосоматичен синдром с афективна обусловеност. Тези особености на преживяванията и поведението потвърждават наличието на F41.2 Смесено тревожно-депресивно разстройство, протрахирано протичане, макар то да е по-добре контролирано. Социалните събития, описвани в Исковата молба и съдържащи са се отразили негативно върху състоянието на Д. И. и са предизвикали разстройство по типа на F41.2 Смесено тревожно-депресивно разстройство, протрахирано протичане.

Вероятност това състояние да бъде преодоляно съществува, но причинно-следствените патогенетични зависимости са в изключителна зависимост от шанса за категорично надделяване на негативния провокиращ фактор, наред със стабилизиране на защитните възможности на личността. Тук е уместно да се припомни, че хронично протичащите соматични разстройства значимо смущават тази перспектива.

Към датата на освидетелстването при Д. И. се регистрират афективно напрежение, емоционална потиснатост, ограничена инициативност и контакти, повишена раздразнителност, които особености на преживяванията и поведението потвърждават наличието на F41.2. Смесено тревожно-депресивно разстройство, протрахирано протичане и при освидетелстването, изявяващо се неинтензивно.

Воденото срещу Д. И. наказателно производство се е отразило негативно върху психичното му състояние, но влиянието на публичните атаки срещу него той е преживявал

по-интензивно и протрахирано, т.к. едно наказателно производство се води относително дискретно и е съпроводено от процесуална възможност да бъде оборено, докато публичните коментари са именно публични и много трудно могат да бъдат опровергани.

2. По характер съм достатъчно търпелив. Пазя в себе си, гледам да съм внимателен, зачитам ценностите на другите. Но в момента като изчерпам възможностите си реагирам по начин, че децата се дръпнаха от мене. Случвало се е да правя скандали, не обичам, но се случва... изпускам се.

Децата избягаха от къщи, отидох при социалните. Оплаках се те, че съм им се карал. Като се върнаха отидох при психолози, при детска психиатрия, едното дете беше диспансеризирано, в някаква организация „Анимус“, център за родители и деца, разни процедури... център за обществена подкрепа... да изпълним препоръките съм ходил един-два месеца на разговори. Момиче едно, 20 годишно, току що завършило. Взеха си парите и съобщиха, че сме минали успешно... Но ние се хванахме за ръцете с децата и се извадихме.

Сега живея на село, с колата съм в университета, библиотекарския, преди това преподавах в УНСС. В апартамента живее дъщеря ми (цитатите са от обстоятелствената част на експертизата и представляват извънсъдебно признание за неизгоден за страната факт /чл. 175 от ГПК/ – доколкото не е сторено в о.с.з., макар че в.л. замества съда, извършвайки научна преценка на задачата, поставена от решаващия орган).

Децата не са избягали от ищеца поради предаванията, а заради неговото поведение. Освен това, проблемът е преодолян.

II.1 СТЕ, изготвено по реда на чл. 207 от ГПК: цитирани са реплики, като, покрай тях има изложени вижданията на решаващия орган относно тълкуването им:

Кадър със субтитри: Д. И.: Има един клъстер, който събира всички големи инвеститори, единствените живи в България, които добиват и преработват минерални ресурси.

Д. И.: Общо взето менажират местната изпълнителна власт, без да се обиждаме.

Кадър със субтитри: Д. И.: Но тоя клъстер също смята, че няма нужда да разговоря с такива, които не са му в категорията.

Кадър със субтитри: Д. И.: И смята, че като отиде и се разбере с големия началник и всичко е окей.

Кадър със субтитри: Д. И.: Сложен е животът,

Кадър със субтитри: Д. И.: Никой няма да мине по реда да има отношения с местната администрация, извинявам се, и с местните инвеститори...

Кадър със субтитри: Д. И.: **...без отчете нашето присъствие по някакъв начин, подобаващ. И нищо лично** (алюзията е за реплика на професионален наемник от филм, който не влага лично отношение)

Кадър със субтитри: Д. И.: Като ти е тънко портмонето, клъстерът да помага там (репликата има отношение към обема на търсената облага).

Кадър със субтитри: Бизнесмен: За Бога, какво трябва да направя аз повече от това, където това е, нали, проектът на живота ми?

Кадър със субтитри: Д. И.: По нормативните актове на тази страна е изключително ясно с кого се съгласува инвестиционното предложение.

Кадър със субтитри: Д. И.: Не само с държавните и общинските структури.

Кадър със субтитри: Д. И.: Второ, с бизнеса.

Кадър със субтитри: Д. И.: Колкото и да е тъпо, не съм го измислил аз тоя регламент, Е.М.. Говорим за националния регулатор.

Кадър със субтитри: Д. И.: Понеже ние не сме органа, който издава разрешенията...

Кадър със субтитри: Д. И.: ... нормално е и в министерството като питаш и в РИОСВ...

2. Кадър със субтитри: Д. И.:... да ти кажат същите приказки, но **„това е рекет“** (репликата е на самия ищец, поради което не би следвало да се притеснява от нея).

Кадър със субтитри: Д. И.: **Това е интерес.**

Кадър със субтитри: Д. И.: Значи аз работя тука в тоя регион от доста време.

Кадър със субтитри: Д. И.: Не знам вие колко пари сте похарчили досега там, аз обаче знам аз колко съм похарчил да се занимавам с водата на тея хора (*може да се остане с впечатление, че това, което се иска, е от полза на местната общественост*).

Кадър със субтитри: Д. И.: И всяка година имам по стотина хиляди евро аз - вложени за мероприятия за такива работи.

Кадър със субтитри: Д. И.: И за това може да кажем, че е **рекет**. Но може да кажем, че е и грижа за населението (*също оставя впечатление за загриженост за обществения интерес*).

Кадър със субтитри: Д. И.: Дето се казва, имаме си грамофонна плоча по въпроса...

Кадър със субтитри: Д. И.: ... изпробвали сме я наскоро на морския „Южен поток“..

Кадър със субтитри: Д. И.: С едно оттегляне на жалбите и споразумение между компанията, която се занимава с тия неща там, и нашето сдружение... (*описва се схемата на процедуриране*)

Кадър със субтитри: Д. И.: ... направихме един протокол, че безпокойството и тревогите на гражданите ще бъдат отчетени... (*отново се включват гражданите*)

Кадър със субтитри: Д. И.: ... независимо, че някои от тях не са част от процедурата по ОВОС-а.

Кадър със субтитри: Д. И.: Оправиха се някои отношения. И мина.

Кадър със субтитри: Д. И.: Има специално преминаване там на царски орел, което кметът ти трябва да покаже дали е занулил... (звук от кашляне)

Кадър със субтитри: Д. И.: ... или е увеличил популацията на царския орел, след като са взети пари (*Според уикипедия: В миналото царският орел е бил една от най-*

разпространените грабливи птици в България. Преди 200 години в България се смята, че е имало около 2000, а днес са останали едва 24 двойки. Дейностите по проучване и опазване на царския орел се извършват от БДЗП вече близо 20 години; възниква съмнение, че изложеното по-горе, може би има скрито значение и не следва да се тълкува буквално)

Кадър със субтитри: Д. И.: Той не ги взима той, а ги вземат едни наши конкуренти в зеления бизнес (*конкуренцията е нежелана*).

Кадър със субтитри: Д. И.: Те са Зелената партия, зелените организации, всички зелени - картиращи биоразнообразието тука и прибиращи по ОПОС, трета ос..

Кадър със субтитри: Д. И.: Ние нямаме общо с тях.

3. Кадър със субтитри: Д. И.: Едно момиче от нашите сдружения има., в Банско има... е построила хотел.

Кадър със субтитри: Д. И.: Дружество за птиците ѝ взели за хотела осемдесет хиляди евро, за да си узакони процедурата за това...

Кадър със субтитри: Д. И.: Той е хотел, който никаква бела не прави (*става ясно за какво всъщност е разговорът – искат се пари, за да се остави инвеститорът на спокойствие, а също така и за размера на сумата; въобще не се защитава обществен интерес, разбран като опит да се опази природата, а личен такъв – без значение дали под това се разбира този на ищеца или на организацията, която представлява*)

4. Кадър със субтитри: Д. И.: Ей и за това ще помогнем. Стига при вас... ако е Ц.В.... Бизнесмен: Да.

Д. И.: ... инвеститорът ако е Б....

Кадър със субтитри: Д. И.: ... ще потърсиме... Ако е някое друго дружество, ще потърсиме Г.Г.. Ние на тези хора цяла година им помагаме (*описва се начина на работа на сдружението*).

5. Д. И. (съгласно пояснителния текст): Не, не знам за какво става въпрос.

М.Н.: Имаше се предвид от един бизнесмен, казва се П. П.. Чували ли сте го?

Д. И.: Не мога да се сетя, но все пак ще ме... ще ми подскажете за какво става дума.

М.Н.: Значи той има проект за газификация в град Пирдоп, а има жалба срещу него от вашата организация, и казва, че сте му предлагали да ви даде пари, за да си я оттеглите. Вярно ли е това?

Д. И.: Има такъв проект и нашите сдружения са атакували с административен акт. С този административен акт на Община Пирдоп се позволява да разкопае града, да положи тръби и да мине през една зона, която е доста голяма - от 30-40 км през защитени зони на Натура без екологична оценка.

М.Н.: Въпроса е оттеглянето на жалбата срещу пари ли трябва да стане? Искали ли сте пари на господина?

Д. И.: Ами най-интересното е, че ако погледнете... си направите труда да ...

Д. И.: ...значи кръг може да се създаде този, от който зависят нещата.

М.Н.: Той, каза че от него искате пари. Искали ли сте му пари реално?

Д. И.: Еми ... тоя човек може да си приказва каквото иска. Въпроса е, че...

М.Н.: Аз затова търся вас и ви питам - пари искани ли са на господин П.?

Д. И.: Значи каквото сме искали ние сме го написали.

М.Н.: Каза, че вашите претенции са двеста хиляди евро. Вярно ли е това?

Д. И.: Не! Не.

М.Н.: Никакви пари не сте искали?

Д. И.: Ами... хубава работа...

Това е опит за изслушване и на втората засегнатата страна, която отрича.

6. Терминът „престъпление“ е използван 3 пъти:

Ние търсим независим от цялата история юрист да коментира, какво представлява престъплението изнудване;

Г.К. - адвокат (съгласно пояснителния текст): Всяко едно действие, въздействие - психическо или физическо спрямо дадено лице или организация да извърши или да не извърши нещо под страх, че ще му се случи нещо неблагоприятно. Ако това се прави от името на обществена организация, престъплението става по-общественоопасно, защото това уронва изобщо, съществуването, смисъла на съществуването на обществените организации.

Водещ: Следва проверка от Софийска Градска Прокуратура, бави се една година. Търси се ясен текст, с който да определят престъплението.

Според изложеното в исковата молба, прокуратурата се е самосезирала (а не е сезирана). До аналогичен извод може да се достигне и от цитираните реплики. За журналиста не е ясна правната природа на поведението на ищеца и приближените до него, поради което се опитва да си изясни въпроса.

7. Никъде в сваления текст на втората експертиза не се сочи реплика на ищеца 200 000 €. Три пъти сумата от 200 € / 200 000 € е спомената във връзка с г-н П. (стр. 12-3). Два пъти път е реплика на водещ, но неадресирана до конкретна личност (стр. 31 и 47). Думата двеста (стр. – 13, 27 /реплика на ищеца е само *двеста решения*/, 31, 33, 41, 46, 47 и 48).

Относно нотариалните заверки – л. 98 и сл. до л. 133, следва да се приеме, че на сайта на телевизията е имало такива (към момента на заверката) страници. Оспорването от страна на ответника е некоректно. Медията трябва да е наясно какво е качено на сайта ѝ. Предвид заверката, нейна е доказателствената тежест да установи нещо различно.

от правна страна:

Всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму (чл. 45 от ЗЗД), като това се отнася и до ЮЛ, ако е възложена работа (обикновено договор за изработка или трудов

договор) - чл. 49 от ЗЗД. Така и Решение № 340 от 15.07.1998г. на ВКС по гр.д. № 178/97г., 5-членен с-в, докладчик зам.-председателят на ВКС Благовест Пунев: издателят на печатно издание отговаря за неимуществени вреди, причинени от авторите на статиите, публикувани в това издание съдържащи обидни и клеветнически квалификации по отношение на визираните в тях лица. Отговорността произтича от качеството му на работодател, тъй като се касае до извършване на действия в негов интерес, които спадат към областта, в която той упражнява собствена дейност и резултатът, от който ще рефлектира в неговото имущество, независимо от това дали авторите на публикациите се намират с него в трудово-договорни отношения или са свободно практикуващи журналисти (арг. и от чл. 17 от ЗРТ, цитиран от ответника).

Изложеното се отнася до всяко издание печатно или електронно. Доводите и на двете страни обратното са неоснователни (относно отговорността на медията, и относно разликата с печатно издание – л. 168).

Според исковата молба – има се предвид твърденията, изложени в нея, деликтите са няколко (ищецът не е длъжен да сочи правното естество на претендираното от него право, т.е. да го квалифицира правно /например като вземане от заем, наем, недължимо платено и т.н./. И да даде такава квалификация, тя не обвързва, съда. Той е длъжен да я определи служебно - трайна практика на Р. № 644 от 12.10.2010г. на ВКС, IV г.о., по гр.д. № 1269/2009г.; Р. на ВКС, ТК II г.о. № 51 от 07.04.2009г. по гр.д. № 623/2008г.; ВС: 66-75-1; 139-83-III; 2224-84-II; 75-88-ОСГК; и Р. № 705 от 17.01.2011г. на ВКС, IV г.о., по гр.д. № 1388/2009г.: Правилно съдът е определил вида на облигационната връзка между насрещните страни, но е следвало да разгледа спора според приложимата материалноправна норма).

Изготвен е запис в противоречие с нормата на подобен чл. 32, ал. 2 от КРБ (например: Решение № 13 от 14.09.2021г. на ВКС по гр.д. № 4896/2019г., IV г.о., ГК, докладчик съдията Зоя Атанасова, което по-скоро подкрепя тезата, за незаконосъобразност на заснемането на видеоматериала, а не за обратното – извършеното от ищеца не е престъпление; Решение № 4896 от 21.09.2023г. на СГС по в.гр.д. № 11585/2022г. и Решение № 74 от 26.04.2022г. на ОС - Варна по в.н.о.х.д. № 47/2022г.). Сам по себе си той представлява деликт. Оспорването от страна на ответника е недопустимо (нарушение на чл. 3 от ГПК) – медията следва да я е наясно, кой и при какви обстоятелства е направил видеофайловете и има ли дадено съгласие от страна на заснетите (по отношение на ищеца очевидно няма). Признанието е сторено едва в писмените бележки.

Вторият деликт е твърдяното, според ищеца невярно и позорящо съдържание, а третият – излъчването (отново без съгласие на ищеца).

Първите публикации от 2015г. представляват двойно нарушение на общото задължение да не се вреди другиму (*Neminem laedere*), съобразно изложеното в исковата молба.

Обидата и клеветата са умишлени и противоправни посегателства върху духовните ценности на личността - честта и достойнството на човека.

Престъплението обида е предвидено в чл. 146 от НК. Съгласно ал. 1, изр.1 който каже или извърши нещо унижително за честта или достойнството на другия в негово присъствие, се наказва за обида с глоба от хиляда до три хиляди лева.

Изпълнително деяние на обидата има две форми.

- първата му форма се осъществява чрез думи (изрично) и се заключава в казване на нещо унижително за честта или достойнството на друго в негово присъствие. Типичен пример за това е псуването на пострадалия.

- втората форма на изпълнителното деяние на обидата се осъществява чрез действие, жест (мълчаливо) и се заключава в извършване на нещо унижително за честта или достойнството на друго в негово присъствие. Пример за това е заплюването на пострадалия.

С осъществяване на изпълнителното деяние се изразява не само някаква неодобрителна оценка или дори пренебрежителна оценка, а се изразява една презрителна оценка по отношение на пострадалия - адресат на обидата. Засяга се неговата субективна чест и достойнство - самочувствието му, неговата самооценка. Тази, оценка в собствените му очи се определя още като достойнство в собствен (строг) смисъл. Тук от значение е само презрителната, унижаваща форма на обръщане към пострадалия - дори да става дума за нещо, което е вярно по своето съдържание, това не изключва обидата.

Присъствието на пострадалия като обективен признак на обидата се тълкува разширително, а не само в смисъл, че той трябва да се намира на същото място.

Обидата е типично резултатно престъпление. Нейният престъпен, резултат е узнаването от пострадалия на унижаващото го обстоятелство, като чуе отправените към него презрителни думи или възприеме извъртените по отношение на него презрителни действия. Не е нужно обаче той да се почувства засегнат.

Квалифициран състав на обидата е ако тя е нанесена публично. Това означава, че обидата е осъществена на място, където е имало минимум две лица, които поне са могли да възприемат казаното или извършеното. Или, ако е разпространена чрез печатно произведение или по друг начин. В този случай престъплението се върши, като се използва средство за масова информация.

Също така, ако пострадалият е длъжностно лице или представител на обществеността при или по повод изпълнение на службата или функцията му.

Престъплението клевета е предвидено в чл. 147 от НК: Който разгласи позорно обстоятелство за друго или му припише престъпление, се наказва за клевета с глоба от три хиляди до седем хиляди лева и с обществено порицание. Деецът не се наказва, ако се докаже истинността на разгласените обстоятелства или на приписаните престъпления.

Изпълнителното деяние има две форми:

- първата от тях е типичната форма. Тя е разгласяване на позорно обстоятелство за друго. За разлика от обидата тук най-напред адресат не е самият пострадал, а трето лице.

За разлика от обидата, клеветата не е оценка, а факт (обстоятелство). Фактът трябва да бъде позорен – да обосновава отрицателни изводи за пострадалия. А това е така, тъй като разгласяването му води до засягането на честта и достойнството на пострадалия – неговия авторитет и обществената му оценка.

- втората форма на изпълнителното деяние е приписване другиму на престъпление.

Няма значение дали приписаното престъпление е било действително извършено. Възможно е да се приписва участие както в действително извършено престъпление, така и във фиктивно (изобщо не извършвано) престъпление.

Тук всъщност става дума за частен случай на първата, типичната форма на изпълнителното деяние - разгласяване на позорно обстоятелство.

За извършване на клеветата не се изисква каквото и да е присъствие на пострадалия, но има за сметка на това друго изискване - засягащият го позорен факт да е неверен. Ако разгласеният факт отговаря на действителното положение, престъпление няма.

Ответникът следва да установи истинността на фактологията, която е изнесена (чл. 154 от ГПК). Ако това бъде сторено, поведението му не е престъпна проява. Напротив, функцията на медиите е да осветляват подобни негативни практики и това е проява на гражданското общество и защитните механизми на демокрацията.

Поведението на ответника не покрива понятието обида. То би могло да се квалифицира като клевета, ако не се установи истинността на изложеното. Исковата молба е относително обемна, но в нея са посочени конкретни изрази Решение № 85 от 23.03.2012г. на ВКС по гр.д. № 1486/2011г., IV г.о., ГК, докладчик съдията Б. И.: При спор за причинени вреди от изнесена от журналист информация съдът е длъжен да изиска от ищеца да посочи от кои конкретно изрази и действия на журналиста е засегнат. Съответно в мотивите към акта си, с който разрешава спора по същество, съдът е длъжен да посочи кои от тях представляват твърдения за факти и кои - оценка на фактите. На проверка за истинност подлежат фактическите твърдения, те могат да ангажират отговорността на журналиста само ако са неверни и позорят адресата. Оценките (мненията) не подлежат на проверка за вярност, тъй като не представляват конкретни факти от обективната действителност. Те могат да ангажират отговорността на журналиста само ако представляват обида. В мотивите съдът е длъжен да установи извършени ли са посочените в исковата молба действия от журналиста, да разграничи каква част от изнесеното съставлява твърдение за факт и каква - оценка, съответно дали фактите са неверни и позорни и дали оценките са в рамките на свободата на словото по [чл. 39, ал. 1 от КРБ](#). Той трябва да посочи конкретно кои действия ангажират отговорността на деликвента и кои са правомерно извършени; също: Решение № 64 от 20.04.2021г. на ВКС по гр.д. № 2289/2020г., III г.о., ГК, докладчик съдията Майя Русева). Според твърденията в исковата молба – деянието е едно (иначе, доводът би бил основателен - Решение № 111 от 25.05.2011г. на ВКС по гр.д. № 1120/2010г., III г.о., ГК, докладчик председателят Надя Зяпкова). С оглед юридическа прецизност, претенцията би следвало да се уточни, съобразно репликите, посочени само в исковата молба, но не и в последващите я уточнения (целта е имуществена оценка на всяка една, конкретно посочена обида или клевета, по разбиранията на ищеца). Искът обаче не следва да се оставя без движение, като последица от отмяна на определението, с което е даден ход по същество, предвид очевидната му неоснователност.

Изнудвам: придобивам пари или някаква друга облага чрез заплашване;

Рекет: изнудване за заплащане за заплащане срещу обещание за охрана, осъществявано от престъпна групировка ... - Според българския тълковен речник); уикипедия: Рекетът (от английски: racket) е вид престъпление, форма на принуда за заплащане на парични суми, осъществявана многократно и редовно. Рекетът е типична дейност за организираната престъпност, обикновено представяна като предоставяне на услуга – например защита от обири или вандализъм – от която получателят в

действителност няма нужда.

В употребимия език (журналистически жаргон) двете са синоними, като втората е с малко по-силно внушение.

Това, което се установява е че еко организации оспорват ОВОС или други подобни административни актове. Тези организации са процесуално легитимирани за това. Целта не е да се защити природата и обществения интерес. Пряката цел е да се затруднят предприемачески инициативи, непряката – да се получи материална облага.

Добросъвестността предполага поне съмнение, че тезата, която се защитава (в административната жалба) може и да е вярна, като жалещия не може (и не е длъжен) сам да установи погрешността на тезата си. Съзнанието, че жалба е неоснователна е хипотеза на шиканиране и тя е забранена, тъй като това е злоупотреба (арг. от чл. 3 и чл. 57, ал. 2 от ГПК). Такава жалба е и недопустима (в този смисъл - Решение № 2566 от 10.11.1970г. по гр. д. № 1814/1970г., I г. о. на ВС: не е допустимо използването на съдебното производство за оформяне на сделки, които следва да се извършват по друг ред. Ако това е така, на по-силно основание, изложеното се отнася и до домогване до парична облага, която не се следва; да се съобрази и практиката на ЕСПЧ, цитирана по-долу).

Според доц. Т. и проф. К.: 1) В българската правна литература въпросът за злоупотребата не е докрай изяснен. **Според едно от схващанията злоупотреба е налице тогава, когато дадено право се упражнява само с намерение да се увреди другата страна (както е в случая).** Това схващане е твърде тясно; на практика неговото приемане би означавало да се прехвърли на увредения тежестта да докаже, че правото се упражнява с определен мотив (увреждане както и да обоснове, че у носителя на правото е налице умишлена вина (*animus nocendi*)). По тая причина по-приемливо е разбирането, че злоупотреба право е налице тогава, когато неговият носител го упражнява, за да постигне цели, чужди на същността му. Под „цели“ тук следва да се разбира не само конкретна правна цел (основанието на сделката, породила правото), а също така и икономическия смисъл на съответната правна връзка.

Злоупотребата може да се извърши по следните начини:

а. чрез неверни изявления в претенцията, с които се твърди, че е налице неизпълнение от страна на наредителя;

б. чрез неверни изявления в претенцията;

в. чрез неверни изявления в претенцията, „подкрепени“ с истински документи.

2) Три критерия се предлагат: злоупотреба с право е налице, когато

а) **правото се упражнява, за да се вреди;**

б) когато то става по некоректен, несръчен и недостатъчно грижлив начин и

в) когато упражнението на правото е ненужно на този, който го упражнява.

Една жалба ще представлява злоупотреба с правото на жалба, ако съзнателно е основана на неверни факти с цел да подведе Съда (*Varbanov v. Bulgaria*, § 36; *Gogitidze and*

Others v. Georgia, § 76 - ЕСПЧ); Съдът намира също така, че има злоупотреба с жалба в казус, по който жалбоподателят е направил пред Съда твърдение по фактите, противоречащо на собствените му показания във вътрешното производство по въпрос, който е от значение за изхода на делото (*Povilonis v. Lithuania (dec.)*, §§ 92-101), или по който жалбоподателите са използвали неясни и неопределени термини, за да направят обстоятелствата по делото да изглеждат подобни на тези по друго дело, по което Съдът е установил нарушение (*Kongresna Narodna Stranka and Others v. Bosnia and Herzegovina (dec.)*, §§ 13 и 15-19).

Самото шиканиране е форма на деликт, а затормозяването, без основание на предприемаческа инициатива – е съществено по-тежко нарушение на нормата на чл. 45 от ЗЗД. Това не е престъпление, но е незаконосъобразно и неморално поведение. Ищецът не би следвало да се опитва да черпи изгода от него (никой не може да черпи права от неправомерното си поведение – *nemo ex delicto suo actionem consequi debet*).

Макар ищецът да си представя, че става въпрос за някаква форма на продължаващо във времето деяние, всъщност са описани няколко прояви, част от които не се установи да са деликтни.

Деликт е само заснемането със скрита камера от изнудвания предприемач и/или журналиста. Според ответника (л. 165), това е сторено от първия, но в крайна сметка променя позицията си. Изложеното е без особено значение, тъй като заснетото е излъчено. Филмът, сам по себе си, не би бил годно доказателствено средство, съобразно посоченото по-горе, но ищецът сам се позовава на изнесените в него факти.

Ищецът е заснет без негово съгласие, но давността за всичко описано в исквата молба за 2015г. е настъпила. За първите предавания и особено за първото, много трудно може да се разграничи негативния ефект от самото заснемане/излъчване и позорните факти, които са изнесени (те са водещи). При следващите предавания негативният ефект на фактологията спада – тя вече е известна.

Ако едно печатно издание е проблемно (в него има клевета), предаването му в библиотека не представлява някаква форма на деликтно продължавано поведение. Същото се отнася и до съхраняването на предаванията на телевизията на нейния сайт. Гледането на подобно предаване, съответно търсенето на вестник в библиотека, предполага активно поведение от страна на интересуващият се.

Добре е да се посочи, че оценъчните разсъждения не подлежат на обезщетяване, а такива има и в случая (Решение № 148 от 10.07.2015 г. на ВКС по гр. д. № 6318/2014 г., III г. о., ГК, докладчик председателят Мария И.а; а и репликите на трети лица - Решение № 557 от 28.01.2011г. на ВКС по гр.д. № 1599/2009г., III г.о., ГК, докладчик съдията Жива Декова). Ако се приеме нещо различно журналистиката не би могла да се занимава с проблемите на обществото (предмет на Решение № 249 от 6.01.2020г. на ВКС по гр.д. № 1797/2019г., III г.о., ГК, докладчик съдията Александър Цонев, по разбиранията на този състав, е особена хипотеза на злоупотреба – то е неприложимо; същото се отнася и до Решение № 77 от 25.03.2011г. на ВКС по гр.д. № 1507/2010г., III г.о., ГК, докладчик съдията Любка Богданова – неговия предмет е недоказано лично поведение).

Публикациите от 2018г. са писмени, или поне това се установява по делото. Ищецът не е заснеман или старите кадри не са представени отново. Всъщност има и кадри с него (л. 103), но вече не със скрита камера, като там има и съдействие от страна на г-н И..

Иначе всички, посочени в „от фактическа страна реплики“, или са верни и/или не се отнасят лично до ищеца. Дори репликата за 200 000 €, която не е изречена от ищеца, но това не се твърди в репортажите, е проблемна. Ищецът дава пример за хотел – 80 000 €, а в случая става въпрос за град. Може да се предположи, че това, което се иска е доста по-голямо.

Искът е неоснователен.

Ищецът вероятно действително е преживял тежко публикациите, но причината основно е в неговото крайно обществено и правно неприемливо поведение.

по останалите доводи:

1. по-горе бе взето отношение относно проблемните реплики. Дообогатяването на иска с такива е недопустимо (Т. 4 от ТР № 1 от 09.12.2013г. по т.д. № 4/2012г., ОСГТК на ВКС; Р. 549 от 29.10.2010г. по гр.д. № 56/2010г., IV г.о. на ВКС; също Р. № 76 от 10.02.2011г. на ВКС, IV г.о., по гр.д. № 648/2010г.). например л. 169 – *обещават да си мълчат за ...* Самата реплика не е насочена към личността на ищеца; като цяло изложеното се отнася до репликите на л. 235, л. 239, л. 244-9.

2. в исковата молба се сочи, че: безсмислено предявяването на каквито и да било граждански искове. Първо, защото гражданското производство би било спряно веднага до приключване на наказателното. Второ, в хода на наказателното производство могат да се установят допълнителни обстоятелства, които да наложат цялостно преформулиране на евентуална искова молба. От установеното по наказателното производство би зависил размерът на претендираното обезщетение. И накрая - при неблагоприятен изход и осъждане на разследваното лице всякакъв иск за обезщетение ще бъде лишен от основание.

Всъщност процесуалният ред е именно това – за да се парира възражение за давност, искът се предявява своевременно (Въпросите за това кога възниква вземането за вреди от непозволено увреждане, кога се погасява по давност, какви са основанията за спиране или прекъсване на давностния срок са подробно изяснени в досегашната практика на Върховния съд. Не е имало съмнение с оглед ясната разпоредба на чл. 114, ал. 3 ЗЗД, че вземането възниква от деня на откриване на дееца, както и че от същия момент то става и изискуемо, тъй като от този момент длъжникът изпада в забава съгласно чл. 84, ал. 3 ЗЗД. В повечето случаи деецът е известен, поради което давността започва да тече от момента на извършване на деликта. Не е необходимо авторството и деянието да се установяват по някакъв специален ред. Дори и деянието да е престъпление, давността тече от момента на извършването, а не от влизане в сила на присъдата, с която се установява престъпния му характер. Веднъж възникнало, вземането на пострадалия за обезщетение от престъплението трябва да се предяви в петгодишния давностен срок – мотиви на ТР № 5 от 5.04.2006г. на ВКС по т.д. № 5/2005г., ОСГК и ОСТК, докладчик председателят на отделение Д.В., а и т. 2 от диспозитива / ищецът никога не е бил в неяснота относно журналиста, а и медията; в същия смисъл и Решение № 579 от 26.03.2013г. на ВКС по н. д. № 1914/2012г., I н.о., НК, докладчик председателят И.Н., в което въобще не се говори за оправдателна присъда). Гражданското дело се спира и чака приключването на наказателното. Допълнителните обстоятелства, ако

такива се установят, могат да са основание за различна претенция. Размерът на иска, от своя страна, може да се увеличи.

Тълкувателно решение № 3 от 13.01.2023г. на ВКС по т.д. № 3/2021г., ОСГТК, докладчик съдията Зоя Атанасова, е неприложимо. Същото се отнася и до Решение № 35 от 12.08.2022г. на ВКС по гр.д. № 3901/2021г., IV г.о., ГК, докладчик съдията Десислава Попколева, чийто предмет е неимуществени вреди на ЮЛ, чийто размер временно е бил неясен. Тези вреди всъщност са малко по-особени имуществени такива.

Ако това е опит да се приложи практиката на съдилищата относно ЗОДОВ и отговорността на прокуратурата, то това е неуместно. Тук няма продължаващо производство, а отделни (самостоятелни) прояви. Няма пряка връзка, поне така, както си я представя ищеца между излъчванията и досъдебните производства.

3. вярно е че замърсителят трябва да плати (л. 10) но, както бе посочено, от репликите на самия ищец, тълкувани систематично – една спрямо друга, не може да се направи извод, че това е била целта на екоорганизацията.

4. ищецът е страна по договор (всъщност договор относно договор) за прекратяване на двете си трудови правоотношения. Той е изявил съгласие правоотношенията да се прекратят. Никой не го е заставил за това – арг. от чл. 328 и чл. 188 от КТ, във вр. с чл. 194, ал. 2, чл. 352, ал. 1, т. 9 и чл. 354, ал. 1, т. 1.

Няма ангажирани годни доказателства, че ищецът не е успял да се намери работа поради публикациите.

5. относно довода, изложен на л. 173: Съдът постановява решението по спора въз основа на доказателствата, събрани по конкретното дело, в открито заседание с участие на страните. Той не може да се позовава на събрани извънсъдебно доказателства и дори на доказателства, събрани по друго дело - Решение № 84-II от 05.05.1983г. по гр.д. № 263-II/82г., I г.о.; също Решение № 183 от 22.11.2010г. по т.д. № 30/2010г., т.к, II т.о. на ВКС; Решение № 55 от 30.05.2009г. по т.д. № 728/2008г., т.к., I т.о. на ВКС; Решение № 43 от 16.04.2009г. по т.д. № 648/2008г., т.к., II т.о. на ВКС; Решение № 66 от 12.03.2015г. на ВКС по гр. д. № 5839/2014г., IV г.о., ГК; Определение № 374 от 01.04.2010 г. по гр.д. № 34/2010г., IV г.о. на ВКС, Определение № 241 от 07.04.2011г. по т.д. № 840/2010г., I т.о. на ВКС и Определение № 134 от 24.02.2010г. по т.д. № 937/2009г., I т.о. на ВКС. Цитираната практика е примерна, а не изчерпателна.

Също така, доколкото изискването има императивен характер недопустимо е то да се дерогира по съгласие на страните - Решение № 65 от 28.02.1985г. по гр.д. № 933/1984г., I г.о. на ВС. Например не може съдът да постанови решението си, като се позове на показания на свидетел, който е бил разпитан по друго дело, дори и страните да са се съгласили за това - Решение № 2169 от 21.09.1976г. по гр.д. № 1684/1975г., I г.о. на ВС; Следователно недопустимо е съдът да постанови решението си въз основа на доказателства, събрани по друго дело или на доказателства, събрани по делегация, ако съдебната поръчка не е била налице към делото в последното заседание на съда - Решение № 32 от 25.03.1986г. по гр.д. № 1/1986г., на ОСГК на ВС.

Р. на ВКС стар 639/1936г. I: Събраните по друго дело доказателства не могат да служат като такива по разглежданото дело - особено свидетелски показания и заключения на вещи лица, които трябва да се

възприемат непосредствено от съда. Но ако такива доказателства са посочени и от противната страна не е имало противопоставяне, няма законна причина да се откаже приемането им.

Присъдата не е задължителна за гражданския съд за поведението на лицата, за които това не е предвидено от НК като елемент от фактическия състав на деянието, а преценяването на степента на допринасянето е възможност само на гражданския съд - Решение № 392 от 11.03.1976г. по гр.д. № 95/76г., I г.о.; също: Решение № 25 от 17.03.2010г. по т.д. № 211/2009г., т.к., II т.о. на ВКС; Решение № 55 от 30.05.2009г. по т.д. № 728/2008г., т.к., I т.о. на ВКС; Решение № 43 от 16.04.2009г. по т.д. № 648/2008г., т.к., II т.о. на ВКС; Решение № 221 от 21.06.2011г. по гр.д. № 399/2010г., г.к., III г.о. на ВКС. Това означава, че и мотивите на определението не могат да се ползват като вече установена фактическа обстановка.

Постановлението на прокуратурата, с което е прекратено наказателното преследване поради това, че обвиняемият е счетен за невиновен да е извършил престъпното деяние, не е задължително за гражданския съд, който се произнася по гражданските последици от това деяние - ТР № 142 от 01.12.1966г. по гр.д. № 112/1966г., ОСГК на ВС.

б. ако е предявен иск по отношение и на друга медия, при абстрахиране от изложеното по-горе, би било налице независимо съизвършителство/съпричиняване, при което се дължи солидарно. Заплащането от единия делинквент би ползвало останалите.

по разноските:

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, ответникът дължи - **6 842,64 лева**.

Дори и при друг изход на делото, на ищеца нямаше да бъдат присъдени разноски (т. 1 от ТР от 6.11.2013г., т.д. № 6/2012г.). Такива са договорени, но не са платени. Претендират се разноски в полза на ищеца, а не на неговия процесуален представител по реда на чл. 38 от ЗА.

Воден от гореизложеното, **СЪДЪТ**

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по отношение на иска за имуществени вреди **над сумата от 41 180 лева** до 82 360 лева, обезщетяване за имуществени вреди изразяващи се в принудително оставане без работа и възможност да си намери подходяща друга, поради което е останал без доходи, поради **ОТТЕГЛЯНЕ** (чл. 232 от ГПК)

Решението, в тази си част има характер на определение, което може да се обжалва с ЧЖ пред САС в едноседмичен срок от получаването му от страните.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. И. И., ЕГН *****, гр. София, бул. ****, съд.адр.: гр. София 1505, ул. ****, ел. адрес: bor.iliev@abv.bg, чрез адв. Б. И., АК-Перник, срещу „Н.Б.К. ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****,

съд.адр.: гр. София, ул. ****, чрез адв. П. Е. А., САК, за заплащане на:

- сумата **120 000 (сто и двадесет хиляди) лева**, представляващи обезщетение за претърпените неимуществени вреди, причинени противоправно с иницираната и поддържана агресивна журналистическа кампания (излъчвания на 02.04.2015г., 05.04.2015г., 06.04.2015г. и на 05.04.2018г.), нарушено конституционно право, публично дискредитиране и злепоставяне и разпространени неверни твърдения, клевети и обидни квалификации, които са съхранявани на сайта телевизията.

- сумата от **41 180 (четиридесет и една хиляди сто и осемдесет) лева**, обезщетяване за имуществени вреди изразяващи се в принудително оставане без работа и възможност да си намери подходяща друга за **периода от 2015г. до 2021г.**;

- сумата от **8 000 (осем хиляди) лева**, имуществени вреди изразяващи се в невнасяне задължителни осигуровки - пенсионни и здравни за периода за който е останал без доходи за **периода от 01.06.2015г. до 01.01.2022г.**,

като **НЕОСНОВАТЕЛЕН**

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, **Д. И. И.**, ЕГН *****, гр. София, бул. ****, съд.адр.: гр. София 1505, ул. ****, ел. адрес: bor.iliev@abv.bg, чрез адв. **Б. И., АК-Перник**, да заплати на **„Н.Б.К. ЕООД, ЕИК ******, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****, съд.адр.: гр. София, ул. ****, чрез адв. П. Е. А., САК, сумата от **6 842,64 (шест хиляди осемстотин четиридесет и два лева и шестдесет и четири стотинки) лева**, сторени деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____